

Riera de Rellinars

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Riera de Rellinars
Alçada: 119

Coordenades:

Latitud: 41.63433
Longitud: 1.9237
UTM Est (X): 410354
UTM Nord (Y): 4609737

Classificació

Número de fitxa: 08179 - 119
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Zona d'interès
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Pública
Titular: Agència Catalana de l'Aigua (Carrer de Provença, 204 - 08036 Barcelona)

Fitxes associades:

[El Molí](#)

[Pont del Selva; Pont dels Horts del Selva](#)

[Font de Can Cotis](#)

[Font de Carlets](#)

[Font del Pastor; de la Pastora](#)

[Font de Les Codines](#)

[Font del Noial](#)

[Font d'en Selva; font d'en Seuba](#)

[Font dels Llaminers](#)

[Font Falsa](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Jordi Montlló i Laura Bosch
ds., 26/01/2019 - 01:00

Descripció

La Riera de Rellinars és un afluent de la conca hidrogràfica del riu Llobregat. Se situa a 41o entre 37' i 40' latitud nord i a 1o entre 52' i 58' longitud est. L'extensió en el territori és de 2.315 ha, i el perímetre de 34,7 quilòmetres. Neix a la Serra de l'Obac, sota el Collet Estret, entre Castellsapera (940 m) i el Turó de la Carlina (933 m) mentre que l'aiguabarreig amb el riu Llobregat on desemboca, es fa en el meandre de Castellbell i el Vilar. Es configura dins dels límits administratius de les comarques del Vallès Occidental i el Bages (Vacarisses, Castellbell i el Vilar, Sant Vicenç de Castellet i majoritàriament Rellinars). Aquesta subconca forma part de la unitat morfològica de la Serra de l'Obac. L'alternança dels nivells de composició siliciclàstica amb els carbonats han condicionat el desenvolupament del seu relleu.

Al vessant nord es localitzen els principals torrents que nodreixen l'eix de la riera: torrent de les Pasteres (neix a Can Serra i transcorre entre Can Manel, La Pòpia i El Grau); el torrent dels Cellers (neix a La Pòpia i transcorre entre Les Llobatonas i Els Cellers); el torrent de l'Esbarzer (neix al Coll de Gipó, entre la carena del Panissar i la Serra del Ginebral i transcorre pel Casot i la Serra Gallina; torrent d'en Roca (neix a la carena del Camí Ral, sota la Roca del Duc i transcorren entre Les Boades i Les Cases); torrent de la Saiola (neix al Collet Estret, a la Serra de l'Obac. Transcorre entre la carena del Camí Ral i el Serrat de les Ginebres); eix principal de la Riera de Rellinars (pren el nom a partir de la confluència del torrent de la Saiola amb el torrent d'en Roca, entre les Fonts de Rellinars i la Font de Carlets).

En el trajecte s'hi localitzen varies surgències: La Pedregosa, El Trull, La Barboreta, Fonts de Llaminer, Les Fonts de Rellinars, la Font de Carlets, la Font Falsa, la Font del Noial, Font del Ginjoler, Font de Can Cotis. La comunitat vegetativa i arbòria es manté en bon estat de conservació. No hi ha un bosc de ribera representatiu, ric en vegetació, a excepció d'algunes espècies concretes com el *Populus nigra*, situades prop de les fonts i gorgs, que és on es detecta creixenar i canya d'aigua dolça i espècies de la jonquera i de la gatelleda. Al voltant de la presa i de Les Fonts hi ha una espècie invasora (*Bidens frondosa*). Destaca el bosc d'esclerofil·les amb predomini de l'alzinar, molt ben representat a la capçalera, mentre que en el tram mitjà hi predomina el bosc aciculifoli de pi blanc. A les zones més ombrívoles es troba boix i galzeran. Al tram inferior correspon l'establiment de bosquines i prats. Les espècies faunístiques hi estan ben representades: ocells com el cargolet, el pinsà comú, la merla, el tudó, el gaig, el pit-roig i les mallerengues i alguns rapinyaires com l'àliga perdiguera, l'esperver i l'astor. També hi ha amfibis com la granota verda o vulgar, i papallones com l'argentada comuna o la nimfa mediterrània.

Hi ha també estructures d'origen antròpic, com la presa del Gorg dels Banys Susanna o el mur d'una presa en estat d'abandó. En aquest indret, malgrat que el camp de tir ja no funciona, s'hi acumulen els perdigons de plom, altament perjudicial per la fauna. També hi ha la zona de lleure de les Fonts de Rellinars i la sèquia que s'alimenta de les Fonts i transporta l'aigua als horts de sota la balma de l'Andaló i a la bassa de La Fàbrica. De ponts que la travessen, hi ha el pont de La Fàbrica (comunica el poble amb el veïnat de Can Gibert de Dalt, l'església i el cementiri); el Pont del Selva (comunica el veïnat de les Codines amb el nucli urbà); el Pont de Cant Cotis; el Pont del torrent dels Cellers i el pont que passada la Riereta comunica amb el vessant sud de la Riera); el túnel de l'autopista C-16 i el de la xarxa viària RENFE. A la desembocadura hi ha el darrer pont de pedra anomenat Pont Romà. Destaca l'estructura conservada al voltant de la riera del molí hidràulic de La Fàbrica.

Observacions:

Hi ha un element que, a més d'un impacte visual negatiu, presenta un estat de deteriorament preocupant. Es tracta de la presa, construïda per sota del camp de tir. A la boca inferior s'hi acumula brossa, restes vegetals que l'aigua arrossega en temps de pluges i perdigons de plom com a

consequència d'un antic camp de tir. Reté els sediments al·luvials que en situacions normals permetrien el naixement i la consolidació de terrasses riques en minerals que en les zones més planeres de la riera, representen un bé preuat, que han estat aprofitades per l'home des de fa generacions pel cultiu d'hortalisses i arbre fruiters.

Les fonts s'han de mantenir netes d'abocaments sòlids i líquids en un perímetre mínim d'una trentena de metres per evitar qualsevulla contaminació i si no prové de la xarxa, posar un rètol que indiqui "aigua sense garantia sanitària".

Història

Els documents del segle XII apareixen diversos noms: Ridlinars, Redlinars o Riu Linars. En la documentació del segle XVII i XVIII també es pot llegir Reynás o Reinàs. L'origen probablement provindria de Riu Linars, que significa vall de llí. Sembla que aquesta planta herbàcia de la família de les linàcies va ser molt conreada principalment per la fibra i potser també per obtenir oli, i el riu Linars afavoria aquesta activitat, ja que per a treure la fibra de les parts llenyoses, les plantes havien d'enriuar-se en aigua corrent abans d'esgramar-se.

Les aigües de Rellinars eren molt apreciades per a la salut. El mateix avi del nostre informant, Marc Malgosa i Montserrat, durant els anys 1940 i 1950 va estiuejar per prescripció mèdica al municipi.

Bibliografia

BOLÓS, Oriol de; VIGO, Josep (1984-2001). Flora dels Països Catalans. Vol. I - IV. Barcelona. Barcino.
COMELLAS, Antoni (2007). Apunts sobre la vegetació de les rieres. Secció de les ciències Naturals del Centre Excursionista de Terrassa; dins VI Trobada d'Estudiosos de Sant Llorenç de l Munt i l'Obac. Diputació de Barcelona, pp. 77 - 86.

MALGOSA, Marc (2008). Estudi hidrològic de la conca de la Riera de Rellinars. Departament de Geografia de la UAB, 28 de gener de 2008.

LÓPEZ-ARENAS, A.; GONZÀLEZ, X. (2008). Estudi d'inundabilitat al municipi de Rellinars. Institut Geològic de Catalunya. Generalitat de Catalunya (IGC/AP-131/08) abril de 2008

PERARNAU, Claudi (2002). Racons de Rellinars. Vídeo 16x9. Estudi 8.Documental inèdit

PERARNAU, Claudi (1996). La Riera de Rellinars i les seves fonts. Documental inèdit

VALLS PUEYO, Joan (2016). Els camins de Manresa a Barcelona, passant per Castellbell i el Vilar, i les barques del riu Llobregat; A Dovella, 119, tardor - hivern 2016, pp. 18-26.

VALLS PUEYO, Joan (2003). Castelobello. De Viladoms a Vilamarics passant pel Vilar o els primers pobladors amb nom conegut de Castellbell i el Vilar, pàg. 11 . Temes Històrics, núm. 1. Ed. Ajuntament de Castellbell i el Vilar

